Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ARIC Established 1989
PROPERTY OF ACKU 7032

د ماښامو نو ډېوه

د شعرونو مجموعه

نجيبه «سارا بياباني»

کتاب : د ماشومانو ډیوه

شاعره : نجیبه سارا بیابانی

خپرونکی : مظفر شاه اپریدی

مهتمم : ډاکتر محمد اعظم اعظم

د چاپ ځای : د فرنټیر پوست اداره

د چاپ شمیر : ۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ کال : ۱۹۹۷ عیسوی

بیه : (۳۰) کلداری

کمپوز او دیزاین : محمد ابراهیم «امیری»

پشتی : مکنون مقصودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیابانی په یاد

چه د لنډی مودی لپاره یی را سره د ژوند د یو خوږ ملګری په حیث ګام کیښود خو د وخت جابر قاضی پخپلی بی عدالتی د تل لپاره راڅخه بیل کړ او ده خپل خوږ ژوند دوطن او خلکو نه قربان کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

او د خپل خدای بسنبلی پلار په نامه چي
د لومړي ځل له پاره يې قلم په لاس کې راکړ

چی آغاز کې ليونتوب انجام به يې څه وی
په حيرت يم حقيقت مقام به څه وی

لنډه پېژندګلوي

نجيبه سارا بياباني د خداي بښلي ښاغلي حضرت مير خان لور
او د عبدالکريم خان لمسۍ ده په ختيځ ابراهيم خيله ده چه په
کال ۱۹۶۳ ع کې د کابل ولايت د پغمان د ولسوالۍ د سينو بابا
په کلي کې زيږدلې ده په کال ۱۹۸۲ ع رابعې بلخي دليسې نه
فارغه شوې ده چې د تحصيل په دوره کې ئي هم د راډيو افغانستان
سره همکاري درلوده په کال ۱۹۸۸ ع کې د راډيو افغانستان په
هنرو ادبياتو کې د پرديو سرې کار په رسمي توګه پيل کړ چې د
وخت د نامساعدو شرايطو په اساس له خپلو لوړو تحصيلاتو څخه
دوه کاله محرومه پاتې شوه په همدې لړ کې ليکوالي او نطاقي هم
کوله سارا برسيره پدې مصروفيت د فرهنګ مجلې او د قبايلو
جرګې مجلې همکاره هم پاتې شوې ده په د ۱۹۷۳ کال نه را پدې
خوا ئي په شعر ويلو نظم ليکلو پيل کړيدی چې تراوسه ئي په سونو
شعرونه او نظمونه ليکلي دي سربيره پدې سارا اوس (۶) مجمعې
شعرونه دوه مجمعې ازاده نظمونه يوه مجمعه د خپلې دايرې نه
ښکلي آدبي ملغلرې دوه مجمعې لندۍ کيسې او دوه ناوله لرې د

... Printing & Packaging Rawalpindi Ph: 73243

سارا یوه شعری مجمعه په ۱۹۹۲ کال د کابل په مطبعه کی چه د چاپ لاندی وه متاسفانه وسوزیده چه په همدی ۱۹۹۲ کال کی سارا پیښور ته راغله چه بیا په پیښور کی د پښتنو دوستانو په همکاري خپلی هلی ځلی پیل کړی سارا په پیښور کی د وحدت اخبار، هیواد اخبار او پامیر اخبار سره همکاری کړیده ددی په څنګ کی د پیښور په رادیو کی هم قلمی همکاری درلوده چه په ۱۹۹۳ کال کی د بی بی سی ایجوکیشنل ډرامو کی برخه واخیسته تراوسه پوری د لیکوالی په اړخ کی د بی بی سی سره قراردادی همکاری لری د ماښامونو ډیوه د سارا د شعرونو دا لومړنی مجمعه ده چی د فرنټیر پوست د ایدیتر ښاغلی مظفر شاه اپریدی په مرسته چاپ شوه همدا راز سارا په ډیر درناوی سره د محترم شاه صاحب نه مننه کوی او مونږ د سارا بی بی د نورو اثارو د چاپ کولو هیله لرو او ددی باهمتی پښتنی خور کامیابی غواړو.

د فرنټیر پوست اداراه

زړونو پرسوی لوی صحرا وکری او پر سوی لوی صحرا د شعرونو دداغلو غاټولو رنګین فصل را وټوکوی. زه شعر ته په یوه عجیب تقدس قایل یم، زه له شعر سره د عبادت تر سرحده مینه لرم، خو زه د شعرونو کره کتونکی نه یم، د سارا شعرونه به د شعرونو کره کتونکو ته پریږدو، هسی می هم نه غوښتل چی پر شعرونو یی نقد او کره کتنه وکړم، خو کله می چی د سارا د یوه شعر مقطع ولوسته له نقد او کره کتنی نه یی ډیولری او غلی، غلی په څنګ تیر شوم.

دشعر مقطع داده :

که د سارا شعر ته غلط وایی څوك
هغه هم مینه په ګوهر نه لری

نه پوهیږم سارا خور به ګوهر په کوم مفهوم راوړی وی، ګوهر له قیمتی مرغلرویی سره سره له اوښکو، ښکلا، سپیڅلتیا او پاکی لپاره استعاره کیدای شی. همدارنګه د ښکلا الهه "دیونان د ښکلا ملکه وینوس" له ګوهر نه پیدا شوی ده.

له اوښکو، ښکلا، سپیڅلتیا او د ښکلا له الهی "وینوس" سره خو کرکه نه شی کیدای. مجبور یم چی د سارا شعرونو ته غلط و نه وایم او له "ګوهر" سره د مینی په خاطر یی له غلطو شعرونو سره هم ناکام وکړم.

مونږ له یوی لسیزی زیات عمر له ویروونکو تکو تورو شپو له بوږنوونکو غیر شاعرانه او غیر عاشقانه ماښامونو له ژوبلوونکو او

وژونکو رنګانو او لمبو سره تیر کړی او لایی تیرو. موږ په سلګونو غمجنی، ویښی او زخمی شپې د ډیوو، شمعو، ستورو، سپوږمیو او عاشقانه او شاعرانه رنګانو په ځای د باروتو، توپ، توغندی، د ماشیګڼو د ګولیو او دالوتکو د بمونو په جهنمی رنګانو (۱) او لمبو رڼا، سپینی او سوی لوی لیدلی دی. موږ په رنګانو هم شکمن یو. د ایران او د شعرونو د نړی ددیری مشهوری ځوانیمرګی شاعری فروغ (فرخزاد) په قول :

(زمونږ د ژوند دښته له تیارونه ډکه ده، هغلته لری ډیر لری د نور دوه ټکی معلومیږی خو کیدای شی چی هغه هم دلیوه سترګی وی).

خو موږ ګران لوستونکی له ویروونکو، ژوبلوونکو او وژونکو رنګانو پرځای لکه ناسوی پتنګان یوی شاعرانه، عاشقانه او غزلیزی رڼا ته رابولو. دا رڼا (دماښامونو ډیوه) یو ډیر ښکلی، عاشقانه، شاعرانه او غزلیزنوم دی چی ډیر می خوښ شو، حکه می خوښ شوی دی چی د ماښام د نوم په اوریدو می یوه غم انګیزه ښکلا په روح کی انځوره شوه. چی بیا ډیوه هم له ماښامونو سره غبرګه شی له یوی غم انګیزی ښکلا سره یوه بله زیږه انځوره غبرګه غبرګه شی داسی لکه د محبوب په تورو او پریشانو څڼو کی د نرګس د ګلونو غنچه.

خدای دی وکړي چی (دماښامونو ډیوه) د خپل نوم غوندی

ښکلي وي او د لوستونکو د ذوق پرماښامونو د زيړې رڼا غزليز لاسونه راتير کړي.

زه نه پوهيږم چې دا ليکنه د (سارا) دورکو او شهيدو شعرونو مرثيه وبولم او که د ژونديو شعرونو د خپريدو مبارکي.

خپلې خبرې د سارا د يوه غزل په څو بيتونو رانغاړم، د شعر مينه وال يې د شعرونو لوستلو ته رابولم :

ساقي نه ولې وچ ولاړ يې راته
دسترګو اوښکې دې پياله خو نه ده
د نيمه خوا مينې کورګي دې په کې
بيلتونه مه راځه ديره خو نه ده
د زړګي کور کې مې يو ګل ښکاري
نامرده مه شکوه باغچه خو نه ده
د سارا د شعرونو د غوړيدو او ځليدو په هيله
په پښتنه او شاعرانه مينه
کاروان

پيښور د ازاد افغانستان دليکوالو ټولنه (وفا)

۱۳۷۵/٤/۸

دسارا د ماښامونو ډیوه

د پښتنو زنانه ؤ پ پحقله وئیلی شی چی دوی په فطری توګه شاعرانی وی دوی چی میچن ته ناستې وی نو هم یوه ټپه یا شعرئی په خله وی که ګودر ته د اوبو د پاره ځی نو هم د ګودر سره متعلقه ټپی یی بی ساخته له خولی وځې او که په نور څه کار کی مشغول وی نو هم مصری یا لنډۍ وایی. پدی وجه نقادانو د پښتو شاعری ابتداد ښځو پوری منسوب کړی ده دا ځکه داکثرو ټپو او ځینو پخوانیو شعرونو مخاطبه د ښځی لخوا سړی ته شوی ده د مسافری او فراق تزکری د عشق و محبت شدید کیفیات او نور د غسی واردات سړی ته د ښځی لخوا بیان شوی نو په دغه وجه د شاعری شروع د ښځو برخه ګڼلی شی.

د زنانه د کلام زړی نمونی دپټی خزانی د شپږو زنانه شاعرانو نه پس په روانه شلمه صدی کی ډیری موجودی دی شلمه صدی کی چی سیده بشرٰی بیګم (س .ب .ب) کومه شاعری کړی ده اوسنیو په کی ددی دور زنانه شاعرانو نوری فکری اوفنی اضافی کړی دی.

افغانستان کی هر څو که د تخلیق په ځای تحقیق ته زیاته توجه ورکړی شوی ده او د مخصوصو حالاتو ترمخه ګڼهور تحقیقی کار شوی دی خو ولی بیا هم پکی شعر او افسانی او ادب لطیف په اضافو کی د اوچتی پائی ادب تخلیق شوی او په هغی کی د ښځو هم واضحه برخه ده.

په دغه قسمه شاعری ځینو ناقدانو دا تنقید هم کړی دی چی داقسمه شاعری کی تخیل او شعری نزاکت نه وی کوم چی د شعریت د پاره ډیر ضروری ده خو د سارا بی بی شاعری ددی قسمه شاعری بر عکس ددی په شاعری کی نخیل هم شته او شعری نزاکتونه هم او فنی ښکلاګانی هم سُرور او مستي هم شته.

رندی هم شته او شوخې هم دغه قسمه شاعری کې شعریت او تخیل په غټه پیمانه وی او دغه څیز د سارا په شعری مجموعه «د ماښامونو ډیوه» کی هم ښه پریمانه شته د تخیل او شعریت نه ډکه شاعري عموماً په صوری او تکنیکی لحاظ څه خو کمزوری هم لری خو دا قسمه تکنیکی او صوری لوازمات عموماً غزل د پاره لازمی ګڼلی شی او سارا د نظم شاعره ده پابند، ازاد، مصری او د ډاکتر زیار صاحب په اصطلاح سپین شعرونه یی هم لیکلی دی دا ازاد او مصرا نظم د رائج کیدلو په وخت ددی شدید مخالفت هم شوی وو چی پښتو کی ددی ځای نیول مشکل وی خو د وخت تیریدلو سره چی په شاعری کی چی رنګ رنګ تجربی او اضافی وشی نو دغه

قسمه نظمونو ته پښتو هم غاړه کیښوده او دا دی نن پکی د سارا غوندی پښتنی زنانه هم اضافې کوې د خوند خبره داده چی زنانه شاعرانو کی اکثرو ازاد نظم ته زیاته توجه کړی ده دا ازاد نظم که پښتانه مخالفت کوی او که موافقت خو رښتیا خبره داده چی د زمانی د بدلیدونکو حالاتو او په نړیوال ادب کې د فنې او فکرې جدتو نو ترمخه دا یو غټ ضرورت وؤ چی پښتو کی دې هم آزاد نظم رائج شې. دغو منشوری شاعری افغانستان کی ادبی ټوټی او پیښور کی ادب لطیف هم وئلی شوی دې افغانستان کی مرحوم عبدالحی حبیبی او موحوم گل باچا الفت د اقسمه ټوټی لیکلی دی او پیښور کې مرحوم راحت زاخیلې مرحوم دوست محمد کامل او مرحوم حمزهٔ بابا دا قسمه ادب لطیف تخلیق کړی دی او په ژوند کی د افغانستان داکتر زیاړ او محمد دین ژواك او پیښور کی د همیش خلیل ځینو لیکونو نه علاوه د هغه په افسانو هم دا مینه ماتیری.

دا سلسله اوس چی تر محترمی سارا بی بی راورسیده ځینی تجربی هم پکی وشوی په کومو چی د سارا بی بی نظر دی او د هغی په مناظرو کی یی خپلی ادبی یا هنری ټوټی تخلیق کړی دی په دغو ټوټو کی یی خوند هم شته او فکر هم او د ادب لطیف ښائسته نمونی دی؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه دا دي سارا د ادب لطیف یوه نمونه

څومره مؤدبانه به می (تانه) ویل چی (تاسو) ستاسو جمله به می په هره خبره کی په ادب سره ویله چی تاسو څومره ښه انسان یاست خو په زړه کی به می ویل چی (ته) څومره راته ګران یی.

او دایی هم د نظم نمونه

هر څه کیدای شی خو
هیڅکله داسی نشی کیدای
چی زه به ستایم
او ته به د بل
دا خیال دی
دا محال دی
د حقیقت نه لری
یو مجال دي
څکه چی مینه د عبادت نه کمه نده
او عبادت دروغ نشی کیدای

سارا بیابانی د پښتو شعر په میدان کی یو نوی نوم دی خو د هغی د کلام د کتو نه پس په وړومبی نظر کی بنده دا محسوسه کړی چی هغی یو بشپړ علمی او ادبی پس منظر لرې او د هغی شعری ذوق یو سپیڅلی ذوق دي او د یو پاریدلي احساس میرمنه ده دا څیزونه د معیاری شاعرۍ د پاره بنیادی موادو د لټون بنیادونه په ګتږه کوی پاتی شوه د شعر د جوړښت د هئیت او لباسی ښائست، نو هغه د وخت تیریدو او تجربی سره په خپله ځان برابر وی او پر مخ تګ کوی خو ولی دا به هم مناسبه وی چی خپلی شاعری ته د هغی دفن د خوبو سره د ځینو وړو وړو خامو ښودنه هم وکړی شی سارا د فکری او مضوعاتو په توګه د موجوده دور شاعره ده خو د بیان اندازه یی او د وینا (لیك) طرز په طرز یی د فولکوری (اولسی) شاعری اثرات څرګند دی. چی هغه په ازادو نظمونو کی خو څه معنی نه لری ولی په غزل یا په پابندو نظمونو کی د هغو پابندی لازمی شی دی او زه د سارا بی بی پام دی ته په خصوصی ډول راګرځول غوړام په مجموعی توګه د سارا شاعری د فکر او د تخیل په ډګر کې دیره ښکلی او معنی خیزه شاعری ده د نوی وخت شعور سره سره د یو خاص قسم جدت او تازګی لری او د تولونه غټ صفت یی د الفاظو سادګی او د بیان بیساختګی ده او په داسی حال کې چی زمونږ په ادب کی د زنانه و برخه لاتراوسه ډیره کمه ده د سارا غوندی د بیدار ذهن لروونکو شریکوالی دم غنیمت دی. او

زمونږ د ادب په روښانه مستقبل باندی کواهی کې زما باور دی چی سارا که خپل شاعرانه صالاحیتونه په کار راوستل او د ادب مطالعه یی جاری وساتله نو د پښتو شاعری باغ باړی ته به سدا بهار گلونو پیرزوئنی ورکړی.

سارا چی د پستنو د روایاتو یوه پابنده پښتنه پاتی شوی ده او د ا خپل دستور د خپل تصور نه مقدم بولی او پښتنی حیاور باندی غالبه ده ځکه له پښتو دستور نه پخپل شعر کی داسی گیله کوی.

تصور راته تصویر شو په لیمو کی
خپی می بندی د پښتو په زنځیروکی
چی بنگری د سارا شرنگ کړی جتکه وخوری
چی مات نشی په دستور د پښتنو کی

داسی معلومیری چی سارا په سپین زړه سپینی خبری کوی او قاطع ځواب ورکوی او خپل غرور د پښتو ساتلو سره تړلی بولی لکه چی وایی:

که سل ځله زړه ښه کړم چی ساقی نه د اجام واخلم،
خو پښتو کی یو پیاله ده جام نسکور دی پکی

په رستیا چی پښتنو میرمنو سره د حیا ساتنه د پښتو ساتنه ده او د دستور ساتنه د دوی دلوړو ښرونو د غرور ساتنه ده لکه چی د سارا د دغه شعر نه څرگندیږی چی په کومه اندازه د پښتنی میرمنی

سره د خپلی حیا سوچ وی چی حتیٰ د قلم په ژبه یی د شعر په الفاضو کی بیانوی لکه چی وائی:

هم په کتو هم نه کتو کی مرمه
لکه ډیوه په ادیرو کی مرمه
ماته ستا مینه کی حیا رقیب شوه
ځکه ذستور د پښتنو کی مرمه

او دائی هم د آدابی ټوټی بله نمونه

کله چی می هغه ستاسره اشنا کړ پوهیری؟
هغه ځما مینه وه
ځما د ټول عمر سرمایه
ځما ارزو
ځما اراده
ځما ژوند او ځما د ژوند کولو وسیله خو کله چی تا د خپل یره ګړی هوس د پاره له مانه پردی کړ
د ټول عمر له پاره راته پردی ښکاری
ته په نورو هوسونو کی ډوبه یی خو
زه دحسادت په اور کی د تل دپاره په هر چا بی اعتماده پاتی شوم.

دسارا په ادب لطیف یا ادبی ټوټی کې د ادب ډیری ملغری شته چی په پخپل یو سوچه شاعـرانه تخیل یی امیل تری جوړ کړی دی.

او دائی هم د شعر یوه نمونه چی د مولانا رومی یا بلخی یو شعر یی پخپل روان قلم ژباړه کړی ده.

مولانا وائی:

بی همه گان به سر شود

بیتو به سر نمی شود

سارا وائی:

بیله هر چا په سر رسیٔ

بیتا په سر نه رسیٔ

ته خوږ دلبر ئی ځما

ځان او ځیګر ئی ځما

نورالبصر ئی ځما

شمس او قمر ئی ځما

بیله هر چا په سر رسیٔ

بیتا په سر نه رسیٔ

په پایٔ کی د سارا د لاکامیابی په هیله

داکتر محمد اعظم اعظم پیسور پوهنتون

۲۱ اګست ۱۹۹۷

ستار په آواز راغی نغمو سره مستانه
زاهد په نڅا راغې ساقې ته ئی ویل جانانه
چی کړنګ یی د پیالو شو ساقی په نڅیدو شو
هر کنج د عبادت نه مست راغی شو دیوانه
څوك دوب په عبادت کی څوك لار د حقیقت کی
څوك غرق په تصوف کی څوك زلفو کی زولانه
یو مست په تماشی ؤ بل مست په میخانی ؤ
څوك ښکلی لکه شمعه څوك ړوند لکه پروانه
صوفي په طریقت کې مست ښکاری په حیرت کی
آسمان په ژړا سر شو هم ځمکه شوه لړزانه
هر پانه کی حکمت شو هر جام کی شریعت شو
چی پوه په حقیقت شو نادانه شو نادانه
یو ویل چی دا جنت دی بل وی چی محبت دی
ښکاره چی حقیقت شو افسانه شو افسانه
چا لاس کی وؤ جامونه چا خوله کی آزانونه
دا جاته شوه روښانه چی څوك شوله یکدانه
څوك غرق په عبادت کی څوك غرق په محبت کی
څوك خاندي په وصلت کی څوك تښتي له خندانه
یو نوم یی دلیلا کړ بل نوم یی د شیدا کړ
نوم لاړود مجنون شو قیس ورك شو له خپل حانه
سوزونه او سازونه معشوق ؤ مکیزونه
عاشق ؤ نیازونه ښکلا مینه یی شانه

یو ځای کې عارفان ؤ بل ځای کی عاشقان ؤ
تسبوح سره پیر راغلی مرید پروت په خمخانه
محمود په پاچایۍ کې ایاز په غلامۍ کې
بهلول په ملنګۍ کې بیکانه شو بیکانه
حافظ لاړ خرابات ته سعدی لاړ مناجات ته
دا دواړه مقامات ته جانانه شوه جانانه
هم شمس او قمر دواړه په مینه شوه ترغاړه
مدهوشه سره واړه دیوانه شو دیوانه
راغلې له کعبی ؤ د ښکلو په وعدې ؤ
یو عشق ته په سجدی ؤ مستانه شو مستانه
ساقی لاس کې جامونه سر ګرم وؤ بزمونه
ټول ستوری په رقص راغلل سپوږمی شنه له خندانه
یو شمس شولو دیوانه بل بلخ کی شو مستانه
دا دواړه شوه افسانه پیمانه په پیمانه
یو خواجه عبدالله ؤ تل سوال کې له الله ؤ
منطق کې یی همتا ؤ دردانه شو دردانه
تلاش تلاش د ژوند ؤ په ژوند کی د عشق خوند ؤ
طبیعت کې یی هر رنك ؤ بیځانه شو له ځانه
چی ستوري شوۀ راسکته آسمان شو ملامته
پرده یی په مخ راغله چی سرۀ شوه له حیانه

څوك تللی ؤ کعبی ته څوك تللی میخانی ته
«سارا» ستا ارادی ته حیرانه شوه حیرانه

گل دی بهتر له ځان بهتر نه لری
د لاس آرا غیر له ساغر نه لری
بعضی وخت وینم خوشالي د دریاب
چی همیش دا صدف گوهر نه لری
په کلستان کی غنیمت گڼه وخت
بلی هفتی ته گل ثمر نه لري
د عاشق خواست گوره دمینی لارکې
بیله ژړانه بل هنر نه لري
که د معشوق په کور ځوك سر درون کړي
عجایب لار ده مگر سر نه لري
که ځوك همدرس د محبت د درس شي
نایاب د عشق علم دفتر نه لري
په میخانه کې چی ځوك می خوري همیش
ښکلا د مخ یی هیڅ زیورنه لري
شیخه راپاڅه میخانی لوری ځه
هسی شراب گوره کوثر نه لري
هسی لعل گوره په زرین جام کې دی
که یی بیخي چاته هیح زرنه لري
ساقي شراب ته بی خماره راکړه
هغه چی ماته درد د سر نه لري

د خدای په نوم چی تن می هسی بت دی
چی بت خانه کې یی آزر نه لري

د زړه له کومی د سلطان بنده یم
په ما نظر که د چاکر نه لري

که د «سارا» شعر ته غلط وایي څوک
هغه هم مینه په گوهر نه لري

ما ویل زړه می دی ورکړی   ده ویل اور کې دی سیزلې
ما ویل څه وکړم عاشق شوم   ده ویل ځان دی کړولې
ما ویل پوه نه شوم ناپوه وم   ده ویل ژوند دې دی پلورلې
ما ویل اوس پسی ژړېږم   ویــل ابــداً ژړیــدلــې
ما ویل اوس می څوروی تل   ویل خوبانو رواج کړی
ما ویل کاشکی مرک یو دم وای   ده ویل ورو ورو دی منلې
ما ویل نور په نفس راغلم   ویل راځې نه یی راغلې
ما ویل څوک می چاره گر دی   ده ویل مرگ خو تښتیدلې
ما ویل چیرته به یی مونده کړم   ویل بیابان کی مجنون وړې

ما ویل زه «سارا» خو مرمه
ده ویل بند دی دی تړلې

چې زما په کور کې ستا قدم ولګېد
په زخمي زړه کې اغزي سم ولګېد
په دې مانا چې ژوند بدل شو زما
په ډېر غمو د میني غم ولګېد
دا ډېر دردونه یې په شا واړول
چې خوږ آواز مې د همدم ولګېد
لکه چې ما سره یې رنځونه نیم کړل
هسې مې سوچ کې دا صنم ولګېد
«سارا» چې مینه دې دوکه نکړي نن
پس له کلو نه دي چې دم ولیګد

سترګی تاته نه ګوري کتی نه شي
ستا ښینه حیا شوه غږیدی نه شي

شا او خوا پیره د رقیبانو ده
شونډي وچی شوي مسیدې نه شي

څله می رابولې خپلی غیږی ته
شرم د پښتو دی چی درتلای نه شي

ستا غوسه په ښینه قبلومه زه
دا خو زما په مینه کی کمی نه شي

ښنده چی هوسی شي په داموښو کی
داد مینی هوه دی تښتیدی نه شي

تاته کیږجنه «سارا» ښکاري نن
ستا د عشق طوفان ته ټمیدی نه شي

لویه خبر ده وړه خو نه ده

تا ته ساده ښکاري ساده خو نه ده

آشنا مې ولې ما نه پیژنې دي رانه

وایه چې کړې یې ګیله خو نه ده

ساقي ته ولې وچ ولاړيې راته

دسترګو اوښکې دي پیاله خو نه ده

د نیمخوا مینې کورګې دي پکې

بیلتونه مه راځه دیره خونه ده

چې د هر کور بله ډیوه مړهٔ کوې

وایه صبا دي اندیښنه خو نه ده

ماسره ستا د بلې ورځې غم دي

تاته پلمهٔ ښکاري پلمه خو نه ده

د زړګي کور کې مې یو ګل ښکاري

نامرده میشکوه باغچه خو نه ده

«سارا» په ډاګه درته وایې واوره

د مینې کار دی څه لانجه خو نه ده

۱۳۶۹/۱۰/۳

تصور راته تصویر شو په لیمو کی
خپی می بندی د پښتو په زنځیرو کی

عقل هوش مې دادستور دی رانه وړی
که یی هر څومره خوندي کړم په بنو کی

هر ساعت چی د فلك ظالم له لاسه
د شفق بی رحمی وینمه پیالوکی

دا سرخي یی د شفق دوینو رنگ دی
کنی زیب کا چی داوی په اننگو کی

د ساقی لاس ته ناځاپه سترگی واوړی
را په یاد شي ستا بیلتون په زولنو کی

چی بنکړي د «سارا» شرنگ کړي جتکه وخوری
چی مات نشي په دستور د پښتنو کی

بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

شپه یم چې لمرنه رسي بیتا په سرنه رسي
ته خوږ دلبری ځما ځان او ځګر یې ځما
نور البصری ځما شمس او قمر یې ځما
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

* * *

ته ځما خواب وخوری ته ځما راحت بستر یې
ته ځما ویښ سحر یې ځما سر تاج سرور یې
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

* * *

باغ حرم می ته یې زړه ته بیغم می ته یې
داغ ته مرحم می ته یې محبوب صنم می ته یې
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

* * *

که نه یې غم لرم یو لوی ماتم لرم
سترګو کې نم لرم دروغ چې صنم لرم
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي

* * *

ځما جنت ته یی   ځما محبت ته یی
ځما کرامت ته یی   ځما همت ته یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

دم او قدم می ته یی   د خیال همدم می ته یی
ښادي او غم می ته یی   خوله کې هردم می ته یی
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

سترګو ته نور شوی ته   زړه ته سُرور شوی ته
روح په مُرور شوی ته   ځان ته ضرور شوی ته
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ځما شباب شولی   دعشق کتاب شولی
جهان ته تاب شولی   ماته عتاب شولي
بیله هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ته د ظلمت نښه یی د عدالت نښه یی
ته د غفلت نښه یی د عبادت نښه یی
بیله هرچا په سر رسي
بیتا په سرنه رسي
* * *

ځما هر څه یی ته هم بد هم ښه یی ته
اختیار کې نه یی ته ځما په څه یی ته
بیله رچا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

ځما ثمرته یی آب کوثر ته یی
ژوند ته می زر ته یی کور ته می لمر ته یی
بیله هرچا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

وصل ته باغ ته یی هجران کی داغ ته یی
روح ته فراغ ته یی فکر او ددماغ ته یی
بیه هر چا په سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *

شمس شه رڼا غواړم خپله دنیا غواړم
تا غواړم تا غواړم تاته «سارا غواړم
بیله هر چاپه سر رسي
بیتا په سر نه رسي
* * *
۶/۱۰/۱۳۶۶

په کومو سترګو چې تا ماته کتل
ما به هغو سترګو کې تاته کتل
ولې د زړه په حال واقف نه شولې
پیوند د سترګو ؤ تا چاته کتل
ما د رقیب له ویرې ځان غولا وه
تاولې هو ځما یاناته کتل
دلته رموز ؤ ته غصه شوې ولې؟
په رمازه کې تا سلاته کتل
زه نه پوهیږم که ته ډیر پوهیږې
منم چې ډوب وې ما حیاته کتل
ښښتنی سترګې مې وې ځکه تیتې
ما معاشرې ته تا«سارا» ته کتل
۱۱/۱۲/۱۹۹۳

مینه د یار می شوه غم غم غم
رقیب می وژنی هر دم دم دم
بیله تا یاره خپل ځان څه کوم
ځان لاته پریږده جهان څه کوم
بی له تا ژوند شو ماتم تم تم
ستا په مینه کی لیونۍ ومه زه
اور د محبت کی سپیلنۍ ومه زه
سترګو نه می اوښکی ځي نم نم نم
اوښکی می بهیږي بهیږي تل
زړه چی می کړیږی کړیږی تل
عمر د سارا شولو کم کم کم
رقیب می وژنی هر دم دم دم

ستا په وصال کې چې هجران وینمه
لکه سپرلي کی چې خزان وینمه
هسې ښکاریږی چې جهان خفه دی
چې می خفه د زړه آرمان وینمه
یو سپیلنې رانه جوړې شوی اورکې
چې دی د مینی ډیرګلان وینمه
زه سرګردانه پخپل ګل پسی یم
تاته چې ګورم خپل جانان وینمه
له مانه ورك دی چیرته یی ولتوم
هر خواته ګورمه زندان وینمه
زما مذهب کې خو یوه مینه ده
که داسی نوی ډیر شیان وینمه
سارا په دی آزمون بری اخلمه
زه خپل مجنون په بیابان وینمه

سترگو ته دی ووایه چی ماته کتل مه کوه
دی لوړو ژوروکې مزل ته تکل مه کوه
دا چی خندول یی گران ژړل ورته آسانه دي
سوچ ته یی خزانه په سپرلي کې راتلل مه کوه
نه به شي ځما ستا دنیا بیله ځما بیله ده
ما سره بی وخته په هر لارکې مزل مه کوه
دردپکی نښا کوي په سوز اوسازکی ژوند ځما
مه خوره چورلکونه ته غورځنګ په یو پل مه کوه
زه په یو نازك تار د خپل ذهن تړل شوی یم
ستړی به شی پریزده پرې گران دی تړل مه کوه
زه په ډیر وروکي لفظ ځلور ټکو ژوندون کوم
لور نظر دی خپل که د سارا یی وژل مه کوه
ستا یه یاد

هغه چی ته به راشی زه به نه یم
که یم خو هسی، د کاته به نه یم

یا به ړنده له دی جهانه یمه
یا به لوېدلی لمرخاته به نه یم

دغه چی اوس دی انتظار باسمه
داسی به ته یی او دا زه به نه یم

له ځان سره به کله کله وایی
کاشکی چی ته وای همدا ته به نه یم

هسی «سارا» سره هجران انتظار
دواړه یوشوی نو خسته به نه یم؟

کرځم میخانو کې خرابو کې د رندانو
اوس یم تړل شوی په زنځیر د میخوارانو

نور می د شیخی له زاهدی نه په توبوتوبه
ورکه یی کړه لار لاړو په لار د ګمراهانو

باسم انتظار که ساقي راکي جام د میو
وبه یی خښلم په سرو لبو په خیال کی د چشمانو

څومره به ژړیږم په هجران کی نه پوهیږم
کله به د وصل غړ په ماوشي یارانو

ستا د عشق په نوم چه حقیقت کی لیونی شومه
خیر سارا امید کړه په احمد د مینانو

کاشکی ما نه وای لیدلای
غرہ می نه وای اوریدلای
ورنه . لری لری تللای
چه له ده نه ورکیدلای
پته مینه می ساتلای
هیچا هیچا نه لیدلای
زړه می تور شولو له مینی
چی له مینی تستیدلای
یوه زه وای یو جونګړه
چی ستا غم می نه لیدلای
نه دی غم وای نه دی درد وای
نه هجران چی ځوریدلای
کاشکی لری وای له غمه
نه بیلتون کې کړیدلای
د ځوانی عمر خزان شو
«سارا» ژوند دی دهجران شو

ما د عمرونو حقیقت واخیست
تا رانه لاس په دی ساعت واخیست

ما ویل چی څومره به اوږده شی مینه
څومره دی ژر رانه رخصت واخیست

په بزدلی دي راته زړه پریښوده
په ناکامی دی فراغت واخیست

څومره دی ډیری واسطی کړی پیدا
زه چی راضي شوم تا مهلت واخیست

یو تجربه می بله زیاته شوله
چی ورو قدم کې دی سرعت واخیست

بیام ته استاد څما د وفا شوی ثابت
ځکه قلم نه مي فرصت واخیست

که می سوزونه په سازو شوه بدل
خو ستاله مینی می عبرت واخیست

زړه خو می نشته بیا بیځ چاته ورکم
نن می بی زړه ځانته نهضت واخیست

یوسف به خلاص دمجبوری له ژوند شي
که له عزیز نه یی عداوت واخیست

اوس خود مصر په کوڅو کی غږ دی
چی زلیخا عشق کی تهمت واخیست

نه به ښایسته یوسف نه عشق شي پیدا
خو ما «سارا» تری صداقت واخیست

۲۶/۱۲/۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د جانان می په ګیلو کله ځي
د هجر داغ می په سلګو کله ځي

ساقي ته راوړه لړ شراب د مینی
د بیلتانه درد په نیشو کله ځي

په میکده کې که سر ننباسم
ځان غولول په میکدو کله ځي

د سترګو جام می ستا یادیږي ګله
هغه نشه می په خوبو کله ځي

هسی درد زه چی بی درمانه لرم
په دا دارو او دمو کله ځي

که د سارا روح ته راحت غواړی ځوك
د «سارا» روح بی له لیدو کله ځي

١٦/٦/١٣٦٦

مه څه چې تا پسې ژړیږمه تم شه چې تا سره لوبیږمه
هیلی می زړه ته سلسلی جوړوي پوره کیدو ته یې هوسیږمه
د مینې ګل په مسیدو ښکاري خزان ته یې مه پریږده مړه کیږمه
ته چې لماڅې زه بیتا څه وکم خیال کې هجران سره کړیږمه
پدی خو پوښه جدایي دوزخ دی اوس په دنیا پکې سوزیږمه
تا چې څما له کلي کډه وکړه روح مې له تن څخې روانیږمه
پدی وران کلي کې به څوک واوسي چې بیله تا به زه اوسیږمه

تا سره روح څما له تنه څخې نن
که لاړشي زه سارا ورکیږمه

۱/۳/۱۳۶۲

HOOVER

PROPERTY OF ACKU 7032

کاشکی لیونی وای چی دنیا نه بی پروا وای
گرځیدی په غروکې یو موجوده د صحرا وای

نه می کور او کلی پیژندلی نه د خلکو وای
نه می وچ لامده لیدی په سترگو نابینا وای

نه د چا په غم کی وای نه ځا غم د چا زړه کې
نه د چا قفس کې اوسیدلې نه رها وای

یا خو چی ډیوه د ماښامونو د شاعر وای زه
یا د ماښام سترگه په آسمان کې یا صبا وای

ژوندکی می اختیاروای لکه بوټی په صحراکې شین
هر څه چی راتلل په ما زغمل می د بیدیا وای

کاشکی لیونی وای چی انسان سره می غم نه وای
نه د بیلتانه ژړا نه هجر د «سارا» وای

ما ویل ای شمعی دا ولی هسی ژړای
دې ویل نه گوری چی ورو ورو تته کیږم

ما ویل ولی دی خندا په رڼا پلوری
دې ویل صبر چی پتنگ ویلی کیږم

ما ویل ولی بیا قاتله د خپل یار شوی
دی ویل مینه چی یوه شی محوه کیږم

ما ویل دا څنکه دنیا ده ستا د مینی
دی ویل زه خپلی دنیا ته رڼا کیږم

ما ویل ستا خپلی دنیا کې پتنگ شته دی
دی ویل هوزه هم هغه ته هوسیږم

ما ویل بیا به هلته څه ورسره وکړی
دی ویل ژوند مو سره یو دی خوشحالیږم

ما ویل دا څنگه فنا څنکه بقا ده
دی ویل زه هم په حیرت یم نه پوهیږم

ما ویل ماتم د نارام روح آرام راکړه
دی ویل زه هم د «سارا» ژوند ته ژړیږم

یو شمع می تصور کښ ستا د مینی کړلو بل
رڼا یی کائیناتو کی خوره شوه په یو ځل
په ستورو کی خوره شوه تماشا زما د مینی
یو زه شوم وفا داره چی جهان راته کتل
جونګړه می د سین په غاړه جوړه کړه ځنګله کښ
رڼا کښ د سپورمی می ښکلي مخ لید لکه ګل
غذا می وه ستا مینه او اوبه می خپلی اوښکی
عجیبه فلسفه کښ چورلیدم لکه بلبل
دنیا می وه رنګینه په وسوزونو او سازونو
یو ژوند ؤچی دسین څپوکی ورروسته وړاندی تلل
دا ته وی او که ژوند ؤ راته خوږ چی ټول جهان شو
خواږه ترخه می خوښ شوه هم ژړل هم می خندل
زه تا پسی روانه مرګی ما پسي روان
په دی مقابله کی زده کړه ما دغم زغمل
د سین هره څپه راته د تیر ژوند افسانه شوه
ورمه وریسی راغله ویل امید کړه په ازل
نغمی وی د مرغانو عظمتونه وو دغرونو
د ونو مقامونه په هر پاڼه یی لیکل
تیر شوي په دوی باندی خزانونه بهارونه
سبق یی ماته راکړو سوز او سازکی پایدل

عجیبه فلسفه ده هسی نوم ئی دی ستا مینه
که څوك پکی اوسیږی که راځی او که تری تلل

که غم دی که ښادي ده یو تلاش د محبت دی
ژړا ده که خندا ده ورکول که راکول

دا بحر دی بهیږی زما او ستا د مینی کور دی
زه ژاړم درنه غواړم په دی غاړه یو محل

تا زما د ضد دپاره محل جوړ په افسانه کړ
ستا مینی داسی یوړم چی ستا غیږ شوه تاج محل

آواز د سین د غرو په انعکاس کی راغی غوږته
چپه را باندی راغله او په مایی وخندل

ویل تیردی کړه دیرش کاله دری دپاسه لاهوس کړی
راپاڅه مازدیگر دی بلبل تا باندي ژړل

«سارا» په صحرا سرو شوه خو منزل یی دی ورك کړی
قدرت ته په حیرت شوه چی دا څنګه جوړول

چی تصور کې می دنیا جوړیدی
څومره به ښه وای چی رښتیا جوړیدی

هره لمحه می په تور تم د بیلتون
په انتظار که می صبا جوړیدی

څما تخلیق عجیب قانون جوړکړی
چی په ژړا کی یی خندا جوړیدی

ما به له خلکو نه تل پټ ساتلی
که می په وسه کې همدا جوړیدی

لمر او سپوږمی به ستا حسرت خوړلو
د زړه په کور که می رڼا جوړیدی

د سیند څپو سره به تل خندیدی
که په ځنگلو کې می پناه جوړیدی

ستورو به څما په لمن سر ایښودی
که می خالونه په سیما جوړیدی

چا به د چانه گیله نه کولی
که په رښتیا ژوند د «سارا» جوړیدی

په زړکی دی ده مینه که سور اور دی پکی
چی سترګو ته دی ګورمه یو شور دی پکی

چی تا ته یی ثابته کړم نو سترګو ته می ګوره
ته ګوره چی د چا ښکلی انځور دی پکی

په مینه راته ګوره بانه ونه ځمبوې
شي وران به چی زما د مینی کور دی پکی

پوهیرم چی می بخت د غم سیلی په څپو یوړ
څه وکړمه ناترس بیلتون یو زور دی پکی

خبره د هر کس ناکس که وړم نه می خوښیږی
نو ځکه چی له مینی می زړه تور دی پکی

دا ستا مینه می خوښه ده واللّٰه که ته پوهیری
له تانه که یی غواړم خو پیغور دی پکی

که سل ځله زړه ښه کم چی ساقی نه دا جام واخلم
پښتو کی یو پیاله ده جام نسکور دی پکی

ستا مینه لیونۍ ده او که زه یی لیونۍ کړم
«سارا» ستا پاکه مینه هسی پور دی پکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن مې ستا سترګو کې نشه ولیده
خدایږو نشه مې پښتنه ولیده

چې تنکۍ مینې پکې کور جوړ کړی
نن مې ها کور کې میکده ولیده

څومره خپه شوم چې پرې پوه نشومه
چې مې ستا سترګو کې پیاله ولیده

ما په تندې باندې خال تاته کیښود
تا ویل چې ما پکې کعبه ولیده

په زړه کې دار په سترګو ګورمه درته
ښه شوه چې خوله کې مې توبه ولیده

ساغر مې راوړلو چې مات یې نه کړې
«سارا» ستا سترګو کې بانه ولیده

ستا په یاد

چی پیدا شومه زنده شوم بیا اسیره د بنده شوم
لاس او خپی می دي تړلي په سرو سترگو می ژړلي
زړه گوگل کي کړیدلي
له غمازه ژړیدلي
ژبه گونگه شوه په خوله کې غوږ می کوڼ شو په هرپله کې
یا کوچیږ د دامانو وای چی کړدی می په دښتو وای
یا شاهین د هسکو غرو وای
یا په غاړه د رودو وای
یا هوسۍ د دامانو وای یا طوطی د شنو باغو وای
یا زیږه څوان د پښتنو وای یا وحشی دښو ځنگلو وای
پښتنه پیغله وای ناسته
تور پیکی می وای آراسته
پاک شپونکي سره می ژوند وای چی می هلته د ژوند خوند وای
چی حغستلی می په غره کی پاکه مینه می په زړه کی
دا بی سره می غږه وای
در مو می راته بڼوای
د ماښام په آذانو کې راروانه په ځنگلو کی
دانگ په لاس تن کی کوسۍ وای
پټ په خوله کې گونگوسۍ وای

ورو ورو تلی د کږدی لورته　　یا جونګړی ته یا کورته
راختلی چی سپوږمی وای　　د مابنام په ګوله ګی وای
چی له لری می په غوږ وای　　د شپونکي د شپیلۍ غږ وای
پوه به نه شی په بل خوند　　څومره خوند کړی آزاد ژوند

څومره خوند پخپل زړه ژوند کړي
د «سارا» ژوند به څه خوند کړي

ستا د یادونو سره لوبي کوم
د غم خیالونو سره لوبي کوم

کله چی وران ګور د آشنا وینمه
هاسات غمونو سره لوبی کوم

زړه چی را تنک شی تنی وسپرمه
د پرهرونو سره لوبي کوم

کله ستا مینه خندوی می خیال کی
کله وختونو سره لوبي کوم

وختونه څرنکه په بیړه تیر شول
چی د سوچونو سره لوبي کوم

چی زنګوی می د بیلتون غېږه کی
ستا د تالونو سره لوبي کوم

دغه دردونه له «سارا» نه نه حي
چی له دردونو سره لوبي کوم

هغه چی زه یی هر زمان وخوړم
چاته به وایم چی جانان وخوړم

له ځوانی مخکی چا زړتوب لیدلی
مخکی له وصله دي هجران وخوړم

خلك دي ډیر دي دجنت په تمه
زه دي دوزخ په دي جهان وخوړم

زه دي ګلونه د سپرلي څه کوم
چی په سپرلي کي دي خزان وخوړم

ستا د خزان خبر سپرلي کی راغی
ستا د لیدو تږي ارمان وخوړم

زه دي دیدن په تمه تمه ناسته
په انتظار کې دي زمان وخوړم

هغه سات رانغی چی ته به راشی
«سارا» امید کې زړه نادان وخوړم

هم په کتو هم نه کتو کې مرمه
لکه ډیوه په ادیرو کې مرمه

ماته ستا مینه کی حیا رقیب شوه
څکه دستور د پښتنو کې مرمه

په پسرلي کې می خزان لټوم
بیلتونه ستا په ناکردو کې مرمه

د مینی غږ، خوبي په مینه اورم
چی ورتلی نه شم حسرتو کې مرمه

چی می د خیال په غیږ کی تنګه نیسې
د طوفانی میني څپو کې مرمه

«سارا» له لری نه ستا مینه سوزي
څکه نژدي خو په نشو کې مرمه

چې پیدا په دی دنیا شوم څنګه درد سره آشنا شوم
له ازله می دا برخه چې دا ستا په مشغولا شوم

د پاپل اول قدم کې محبت سره یکتا شوم
په دویم قدم ستا لور ته د هر چا څخه سیوا شوم

په دریم قدم دعشق کې په لټون کی د وفا شوم
څلورم قدم می دا ؤ د هجران نه په ژړا شوم

په پنځم قدم له هر چا بیګانه په دی دنیا شوم
په شپږم قدم د وصل د یو شپې په تمنا شوم

چې په اووم قدم داخل شوم د سبرو بدو نه جدا شوم
په اتم قدم می سترګی انتظار د دورنما شوم

په نهم قدم بی هوشه او بی خوبه تر سبا شوم
په لسم قدم آرمان کې دیو ستوری په ثنا شوم

چې دلسو نه یو زیات شو د یوه نوم په وینا شوم
دوولسم کی چې داخل شوم خپل هدف ته با وفا شوم

لوی دفتر می ځانته جوړ کړ چې روانه په بیدیا شوم
پخپل خیال کې ګرځیدمه چې له هر شی نه سیوا شوم

په تعلیم دعشق سینګار شوم | خال او خط کې یې زیبا شوم
چې مې خوند د هجران ولید | نور له هر شی بې پروا شوم

چې دمینې درس مې ولوست | په تقدیر باندې عالیٰ شوم
چې د عشق څپیره راغله | زما په مخ مخ په یکتا شوم

په کچکول دقناعت کې | د دادرست جهان پادشاه شوم
زه د خپل خیال په جونګړه | د بې زړونو شاهنشاه شوم

د زړګونو غم د پاسه | هم بامهر هم با وفا شوم
د خپل خیال په هوا لاړم | چې په ټول جهان رسوا شوم

ژوند مې ټول شو مینه مینه
باوفا تاته «سارا» شوم
ستا په یاد

یه قلمه څه دي زړه کې دي اوس وایه !
د جانان د مخ ډیوه راته ښه ستایه !
ته تسکین زما د قلم زړکی شه
ښی خوږی خوږی خبری راته ښایه !
چی په ژمنه او وفا پاندی ولاړ دی
د هغه آشنا په مینه راکه رایه !
هیڅ تاثیر دا نصیحت د ناصح نه کړي
ځکه شیخ دزمانی شولو بد رایه

یه قلمه ! ته همراز شوي تسل راکړه
«سارا» اوري ورته ووایه له ورایه !

تیر دی څه په زړه کې شول آشنا راته
درځ چی می په زړه کی شولو بیا راته

سترکی دي خوب راته ښکاره وایی
زما سترګو کې سوال ډیر شولو بیا راته

شین آسمان کی وریځ د باران نه ښکاری
دا ځلی به نه اوری رښتیا راته

ډکه پیمانه که بیا چپه شوله
مات به شي ساغر په دي دنیا راته

عشق خو بهانه راته د مرګ ښکاری
وایی جهان خوشی کړه «سارا» راته.

سحرگه وه د شبنم اوښکی باران وي
راتوی شوي د گلرخ په زنخدان وي

ما ویل څه دي اوریدلي چی ژړیږی
ده ویل هی افسوس عاشق یی خو نادان وي

په حیرت یم چی ما ولي تپوس وکړ
زما څواب کې چی بی صبره افسوس وکړ

پوه شوم زه چی «سارا» عمر دی برباد کړ
چی عاشق دی په تپوس باندی ناښاد کړ

سترگی په وره کې انتظار لرم
لکه په گلو کې چې خار لرم

دومره الفت باندی دی څه وکمه
چې تصور ته دی تلوار لرم

چې دی لیدوته هوسیږم څومره
همره وصال ته پټ اسرار لرم

پلوزله ستورو نه په شپه کی ډک کم
سبا په وریځ آسمان بیمار لرم

مینی دی مانه زلیخا جوړه کړه
کچکول په لاس سترگی په لار لرم

کنعانی مینی دی بی واکه کړمه
اوس د یو آه سره انگار لرم

صبر به څنکه ته «سارا» ته وزکړی
زه پخپل مینی اعتبار لرم

ستا به یاد

چې تصور کې دی تصویر ته یو نظر شم آشنا
لکه قدم چې بې اختیاره ږدم ابتر شم آشنا

څوك به دشمن شغلو ته وګوري په هسکو سترګو
بغير له دی چې دی هم نوعه لکه لمر شم آشنا

تا کله هم په آئینه کې خپل جمال لیدلی ؟
چې ته سیلی شی راته خود به در په در شم آشنا

زما په سترکو کی ماښام د غریبانو ستوری
ورك به شی ستا رڼا ده ډیره څنکه درشم آشنا

مقام دی مه ټیټوه لاس لږ د امداد را که
دومره می پوی کړه چې خبر په سر او بر شم آشنا

هر غم او درد جهان رنګین جمال رنګین وینمه
څومره ښکلا دطبیعت .ده که خبر شم آشنا

لږ شان می پوی کړه چې عذاب د تنهایی وزغمم
دوزخ به ښه وی که وصال سره دی در شم آشنا

په دی کم زوري انسان نور لاڅه ستم کوی ته
«سارا» لږ پريږده چې پردی نه در بهر شم آشنا

خوار شی رقیبه څه دی ښه جوړه کړه
په نوم د اجر دي بانه جوړه کړه

ستا خو هدف د خپل ذاتی ګټې ؤ
پکی دی ځما نوم پښتنه جوړه کړه

دزره په کور کې می یو کور د مینی
تا د بیلتون پکی دیره جوړه کړه

تا د پښتو د جهالت په نامه
ماته د عمر اندیښنه جوړه کړه

ګله حیا کله یی دود او دستور
ښه په شریکه دي پلمه جوړه کړه

رقیبه وسوزی ایره شې
ماته دی ټول عمر لانجه جوړه کړه

وسوه «سارا» د روایاتو په اور
ماښام بیلتون ترینه ډیوه جوړه کړه

د زړه فیصله داده چی ګیلو ته به درځم
هجران یمه ځپلی فریادو ته به درځم

بغیر له رقیبا نومي پیره په لاره نشته
تکل د مینی هود دي چی کیسو ته به درځم

ایرو کی یو سپرغی یمه لمبو کی نه ځایږم
اوس جوړه که لمبه شومه لمبو ته به درځم

کاروان د منزلونو شوم روانه یم په مخه
شوګیر بی خوبه کړي یم خوبو ته به درځم

پوهیږم رسیدو ته می د مینی لار اوږده ده
ستا مینه بدرګه شوه پسرلو ته به درځم

«سارا» دوخت قاضي چی په تازه [illegible] نه دی خوږ کړی
ګیله به له چانګړی خو میلوته به درځم

تاته خو په سترګو کې بل چا غمونه ایښي دي
ماته خو همتا په زړه کې سخت داغونه ایښي دي

اوس خویم حیرانه ستا علاج که خپل علاج وکړم
ماته خو علاج کي خپل آشنا دامونه ایښي دي

ماته خو دا مینه په آغاز او ختمیدو شوله
ځکه چی پښتو دا ناروا دودونه ایښي دي

اوس تری اووښتی نشم که واوړم لیونو سره
هسی خویی ماته د ژوندون دردونه ایښي دي

پریږده چی یاغي می دغه مینه ترقیامته شي
ځکه بی انصافو ورته دا قیدونه ایښي دي

هر کړی می خولی ته یوه آه بله لمبه ګرځی
دی بله لمبه کې یی عجیب سازونه ایښي دي

څومره بندیزونه د اشنا مینه کې وینمه
دا آغاز «شارا» انجام کې څه سوچونه ایښي دی

ستر‌گو می رنگ واخیست دتورو شپونه
ستا د وصلت د انتظار لمحونه

تا د صبا په امید قتل کرمه
لکه شبنم ځاځم د گل خوش بونه

لکه تور داغ د غاټول زړه کې ښکاري
دا غلی زړه ژاړی دا ستا د تلونه

د خزان رنگ زیړه گونه کې ښکاري
دا وچې پاڼی د بیلتون راتلونه

پریشانی زلفی د ماښام نښه ده
د ډیوې اوښکه ده د لمر لویدونه

د «سارا» زړه د ماښامونو ډیوی
تاته ژړیږی، شومه دم دردوونه

(c) kitabton.com: The Digital Library

آ

هسی غمونه راته ستا پاتی شول
چی می دا غونه د آشنا پاتی شول

زړه می نری نری خوږیږي یاره
چی آرمانونه راته بیا پاتی شول

چی تیر وختونه دی آشنا یادوم
د بیلتانه دردونه څما پاتی شول

تیر پسرلی به بیا په خوب ووینی
دا امیدونه د دنیا پاتی شول

څومره دی غم څومره دی درد دی گله
چی دغه ټول راته «سارا» پاتی شول

نه چی په زړه کښې دی څه بیا ښکاري
د قلم ژبه په وینا ښکاري
څه دي پټ کړي دي په ډاګه یی وایه
ګرځی ککوکی دی ژړا ښکاري
دسترګو کسي می ستا کور شو ګله
څله دی سترګو ویل چی دا ښکاري
اوس به بانه راته په څه کوی ته
چی دغه توله ستا ادا ښکاري
دا سلسلی د مینی څله څیړی
په دا رمزونو کی خو ستا ښکاري
خیال کی کیسی د مینی اورمه نن
نه چی جفا راته وفا ښکاری
بس دی بیلتون سره نور پریکړه وکړه
نن په موسکا درته «سارا» ښکاري

چی له حیا پر ما خولی راځی
ته راته وایی چی ولی راځی؟
لکه شبنم چی په ګلونو اوری
دا ستا له خوا پما وږمی راځي
حیرت می یوسي بل جهان ته ګله
چی ستا د مینی ولولی راځی
چی د .لاسو زنځیر چاپیر شي له ما
خولی ته بی واره می ګیلی راځي
چی ستا د غیږی سمندر می یوسي
سارا ته هیلو کي لانجی راځی

بیا می دا ماشوم زړکی ژړیږی نن
ناز کوي مېاز بیږ غواړي کړیږي نن

تش ګوګل کی غورځي په ترپکو دی
یار پسی سلګی وهي زوریږي نن

غواړي بی وفا آشنا چی تللی دی
هر خوا لالهناد پسی ګرځیږی نن

ژاړی هوسیږي آرماني سبکاري
ډوب په سمندر کی معلومیږي نن

ویسبه به وي پاتی تر سهاره نن
ډیوه دماښامونو می مړه کیږي نن

جوړ می ورته تال کړو د فکرونونه
زانګي دی «سارا چی پی زنګیږی نن

ستا به یاد

زليخا شومه د مصر په کوڅو کې
ګیلی اورم د الزام په زولنو کې

د یوسف د محبت سره آشنا شوم
ګرحم ورکه یم پخپلو او پردو کې

څه به وایم حقیقت چاته معلوم دی
نامعلومه شان منزل دی په مزلو کې

په الزام د عشق اخته شوم څه به وایم
ډوبه شوي یمه ویښه په خوبو کې

نه یو لاره نه ګودر راته معلوم دی
کله غرو کې په سوچو کله ځنګلو کې

ستا د مینی سوز او ساز راته محل شو
نور جهان شومه د مینی په خیالو کې

که ستا ډیره مجبوری وي خدای دی مل شه
د «سارا» ځای شو آخر ستا قدمو کې

خولی ته مې بیا چې نن ګیلی راځي
ستا د غمونو سلسلې راځي

لکه وږمه د صبا یی چې آشنا
دا ستا له خوانه ولولی راځي

د بیلتانه ظالم له لاسه می زړه
وایی پښتو کې حوصلی راځي

دغه دستور مې زړه تنګ کړی ګله
لکه ساه خیژي او خولی راځي

دومره حسوده ستا د مینی یمه
که د رقیب پتا وږمي راځی

د «سارا» زړه یي قبلولی نه شي
که دي پر بل سترګي خوږی راځی

چې مې زړه راته تسل ستا په کتو شي
يو څو څاڅکي مې له سترګو په وتو شي
چې پيالۍ راته لبريزه شي جام جام شي
هله پوه شمه رقيب ته يار په تلوشي
بيا لمن له ستورو ډکه کم ماښام کې
تصور مې په لټون کې ستا د پلو شي
چې مې هيلې د ماشوم په شانې ترپې
ستا د غيرۍ په احساس ساه په ختو شي

د ساقي نه مې لاجام اخيستي نه وي
سور شفق داغ د «سارا» په اننګو شي

په سپیڅلي لمن هسی تهمتي شوم
اوس د شمعی په شان تته مهبتي شوم

هر اوښکه می رڼا د حقیقت شوه
هر لمحه کې د ژوندون خوږه هستي شوم

مانه څله امتحان اخلی د مینی
ستا له پاره زه پښتو نشه مستی شوم

که دانه منی نو سترګوته می ګوره
چی تصویر ستا راسره که د پردي شوم

ما «سارا» تالا والا د نیا دولت کړه
چی راګیره ستا دعشق په بی وسي شوم

۲۶/۱۲/۹۵

دا عجیبه ننداره ده نوم یی مینه افسانه ده
هر تیرشوی ورته یاد دی لکه سیند ځپه ځپه ده

* * *

په یو مخه لاروان دی پکی کرځه فلسفه ده
سرګردان به پکی ګرځی لژ خندا پکی پلمه ده

* * *

په ژړا نه پوره کیږی خو سوزونو کی نغمه ده
جوړوونکي سوزوونکي هم په دا هم په دغه ده

* * *

د خندا ژړایو سر دی هم یی وسوزی آیره ده
کله یی مست اولاپروا کړي کله یی ړوند کړي پروانه ده

* * *

لیونیان یی ننداره کړي څه عجیبه زمانه ده

تل تقدیر باندی الزام کړي
د «سارا» دغه بانه ده

۲۹/۱۲/۹۵

گلابو نه سپړل کیږي د اغزیو په درشل کې
له جامونونه تویېږي د برېښنا په یوه ځل کې

ستوري ستوري را بهر شي د آسمان په شنه لمنه
حوصله چې ورسره شي لوی منزل وهی یو پل کې

هسی مست انسان روان شي د کاروان په لویه لاره
درته رابه وړی گلونه درته کیږدي په اوربل کې

بی خودي به کړي آغازه کله سوز شي کله ساز شي
د «سارا» دپاره ژوند شي ستا د مینی تاج محل کې

ستا د یادونو سلسلی راځي
په خولی د مینی ترانی راځي

چی د بیلتون سره دي شپی تیروم
ناڅاپه خولی ته می ښیری راځی

چی می د سرو سترګو تپوس وکړي څوك
ترور حالت کې څه پلمی راځی

ماته خو ستا د مینی غیږ یادیږي
غم ته بانه درد بهانی راځی

شپی می بی تا په میږتون شوی اشنا
«سارا» ورځ وزکه شوه اوس شپی راځی

ماته د مینی نه شباب راکه
لږ دی په سترګو کې شراب راکه

چی دی بانهٔ په بڼو ولګیږي
داسی سترګك باندی خوب راکه

چی د رقیب څار نه ځان خلاص وګنم
په غلچکی نظر حساب راکه

چی په کتو کی دی نشه وده شم
شوګیرو شپوته می عذاب راکه

چی انتظار کې می دی لار څارله
«سارا» ته لږ دیدن صواب راکه

ساقي زه مست یم په چشمان دمیوو
ځکه زه غوارم شي جهان دمیوو
ما د غمونو باده وخوړله
ځکه ستا عشق کړمه نادان دمیوو
ګوره زما دغه جونګړه کې نن
دي راټول شوي مینان دمیو
که یی شاهان په جام د زرو کې خوری
ماته د سترګو جام دی جام دمیوو
زه د تور بخت توری کوټی کې همیش
غوارم نشه په یو داستان دمیوو
ځله «سارا» ته نصیحت کوی ته
ځی په جانان پسی په شان دمیوو

چی بانه راته په قهر شي انداز کي
په غزل می زلزله راشي په ساز کي

تزلزل راته د مینی په کور راشي
خپل محل وینمه ستا د سترکو نازکي

پام چي وران می دا دمینی محل نکړی
د بنو په زمبیدو یم اعتراض کي

ژوند او مرګ می ستا د سترګو رپ کي وینم
چي غصه شيځ لا ی اور خوښ دی ګداز کي

ته چي اورشی زه لمبه لمبه د مینی
«سارا» سوز و ساز انجام شي په آغاز کي

۱۷/۹/۹۳

زړه مې غواړي لاړه شم پرواز وکم
باد شمه وږمو غوندې آواز وکم
غاړه غړې ګل سره په مینه شم
ورو ورو ترینه تاوشمه آغاز وکم
وریځ شمه باران د پسرلي شمه
ښه هوا د پاڼو منځ کې ساز وکم
ورو ورو روانیږم سمندر خواته
غږ د هر څپې سره پټ راز وکم
تیره شم ساحل نه غره ته راشمه
دغه ډیرو غرو سره څه ناز وکم

دی نه هم چاپیره ګرده وګرځم
لاړه شم «سارا» بیا بل آغاز وکم

اې غره:

ستا د ښکار هوسۍ یمه
تا نه سپیلنۍ یمه
مینی نه دی ځارشمه
چی بنده ستا داموکې یم -------- خوښه پدی غرو کیږم
دغه لویه دښته ستا
د عشق لویه فضا ده
لاینتهایي ښکاري
ستا هجرته فنا ده
لاس په لاس کې راکه
ستا دمینی ترانو کې یم -------- خوښه پدی غرو کې یم
ځو به دواړه ځوبه
دی دنیا نه بل جهان ته
ورو ورو به رسیږو
له دی مینی خپل آرمان ته
لاس تر غاړی راشه
زه «سارا» ستا په نشو کې یم
خوښه په دی غرو کی یم

په دښتو په دامانو کې — د طبيعت په منظرو کې
ځما د خيال کږدی ولاړه — د سپرلي په ننداړو کې
تور مي بخت توره کږدی وه — لري شوی له ښادی وه
تسليم شوی وه ازل ته — تمه داره دسيلی وه
چې به کله راروان شي — دغه باد به سرګردان شی
چې چپه د خيال کږدی شي — سترګی پټی له جهان شی

د «سارا» دغه خيالونه
هميشه پی خوری تيالرنه

څه ولیکمه نه پوهیږمه زه
د خپل قلم نه چې ویریږمه زه
څه ولیکمه چې قلم وایي
یا ولیکمه چې صنم وایي
یا ولیکمه د زړګي دردونه
که یې خوندي کمه داپټ رازونه
قلم خو وایي چې خندا ولیکه
زړګی می وایي نه ژړا ولیکه
اوس د قلم د خولې خندا ولیکم
که د خپل زړه رضا ژړا ولیکم
کله د ګلو منځ کې ګډه شمه
کله اغزو سره همدمه شمه
کله بلبل وایي ګلزار ولیکه
کله ډیوه وایي انګار ولیکه
چې می دا هوښکی په څپو راشي
هغه دم ماته سمندر جوړشي
حوصله وایي چه یو غر ولیکه
څما د صبر پس منظر ولیکه
تحمل وایي لویه لمن
ته د کوچیانو په صحرا کې ګوره
په لویه دښته کې ګرځدې ولیکه
یا دمعصوم شپونکي شپیلۍ ولیکه
یا د سیرلیو د نارو سره سم
یا د پونکي هیاهوی سره سم

یا مازیگر یایي ماښام ولیکه
یا د شید و هغه ډك جام ولیکه
بیایی د مینی دنیاگی ته راشه
یا د جونگړی پناگی ته راشه
یایی بیلتون د تورو شپو ولیکه
یایی وصال د زیارتو ولیکه
یا د یو پاکی پستنی پیغلی چی
په سپیحلتوب کې تورپیکی سپینوي
راشه یو خدای او یو مین ولیکه
یا د هجران خزان چمن ولیکه
چی ډیوه بله شي کږدی شی رڼا
یا د شفق په بی رحمی شي صبا
بیا پت پتانه د ځنگل ولیکه
یا سترگی سیل کې د یو بل ولیکه
دوارړوته گوره چی خندا کوي
څومره د یو بل نه حیا کوي
مینی ته یی گوره یو مین ولیکه
د یو بل غم کې یی غمجن ولیکه
بیلتون که راغی بیا تباه به شی
د یو بل مینه کی فناه شی
بیا نه لیدلی د «سارا» ولیکه
نه لو بیدلی نه شیدا ولیکه

ورغلم زندان ته دیدنو نوبار تړلی ؤ
راغلمه خپل کورته امیدونو بار تړلی ؤ

داسی می ناره کړه ای ظالمه دادی څه وکړل
وامی ورید څواب لاړو وختونو بار تړلی ؤ

کیناستمه هسی د مجبور ژوندون په سوچ کې
څکه چی عذرونو او سوالونو بار تړلی ؤ

هغه تیر وختونه او د هیلو ډك زړګی څما
ټولی نیمخوا شوي آرمانونو بار تړلی ؤ

پلاَی می په زړه باندی آرمان د یو دیدن شولو
خیال کی می شپه تیره شوه خوبونو بار تړلی ؤ

اوښکی می بهږ کی د سکښي ماښام ډیوی شولی
توری شپی «سارا» شاته غمونو بار تړلی ؤ

بلچرخی ۲/۹/٦٥

PROPERTY OF ARIC Established 1989
PROPERTY OF ACKU 7032

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library